

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Mikuláš dorazil aj k našim deťom

Aká by to bolo predvianočné obdobie, keby neprišiel aj sv. Mikuláš? A dorazil aj do Stankovian, presne 6. decembra o 16,00 hod, kedy ho už netrpezlivo čakali malé aj veľké deti so zvedavými očami a očakávaniami.

Prichádzal z ďaleka, lebo detičky na neho museli volať z celého hrdla, aby ich počul a zamieril k nám.

Mikuláš prišiel so svojimi anjelmi, ale sprevádzal ho aj čert. Niektoré deti sa tešili, niektoré sa veru aj báli. Napriek počiatočným obavám, strachu, ale aj obdivu, detičky predviedli krásny a bohatý program, kde spievali, tancovali, recitovali - všetky, od najmenších detičiek zo škôlky až po väčšie deti zo základnej školy. Program si deti nacvičili pod vedením učiteliek

a p. vychovávateľky zo ZŠ s MŠ v Stankovanoch.

Mikuláš to všetko pozorne sledoval spolu s rodičmi detí. Po vystúpení povedal, že v našej dedinke nie sú deti, ktoré by si nezaslúžili sladkú odmenu, nakoľko všetky deti dodržali sľub z minulého roka, že budú dobré a budú poslúchať rodičov aj učiteľov. Preto odmení všetky deti, čo prišli. Zároveň ich vyzval aby boli k ostatným deťom, ale aj dospelým po celý nasledujúci rok vnímaví, usmievať sa a srdeční.

Za pomoci detí sa podaril rozsvietiť vianočný stromček pred kostolom, Mikuláš s pomocníkmi potom obdaroval všetky deti sladkými balíčkami. Deti, spolu so svojimi pedagógmi pripravili plno vianočných ozdôb, obrázkov a výtvarov, ktoré ponúkali vo vianočnej tržnici. K príjemnej atmosfére prispela aj nálada vytvorená vianočnými melódiami. Deti sa vytancovali a rodičia si spolu posedeli a vychutnali atmosféru Vianoc s pohárikom punču.

Stromček svietil a vianočné obdobie adventu v Stankova-

noch sa rozbehlo naplno. Veríme, že celý vianočný čas bude

plynúť v pokoji, láske, radosti a porozumení.

text: Slávka Belková

Redakcia Stankovských zvestí Vám praje príjemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný Nový rok 2024

S úsmevom to ide ľahšie...

"Jano, čo dostaneš na Vianoce?"

"Človeče, asi chlapa. Videl som ho u manželky v skrini."

Policajt sa rozhodne, že si uloví vianočného kapra.

Zobral náradie a začal sekať dieru do ľadu.

Odrazu príde za ním jeden pán a kričí:

-Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!

-Akým právom mi to zakazujete!?

-Právom správcu zimného štadióna!

Štyri etapy života muža:

- Veríš na Mikuláša.

- Neveríš na Mikuláša.

- Robíš Mikuláša.

- Výzeráš ako Mikuláš.

Idú dve blondínky po ulici a jedna vraví druhej:

"Vieš, že tento rok budú Vianoce v piatok?"

"Dúfajme, že nie trinásteho!"

Boli Vianoce a sudca bol v príjemnej nálade. Spýtal sa predvedeného muža: "Za čo ste tu?"

"Za predčasné vianočné nákupy."

"To predsa nie je žiadny priestupok. Ako skoro ste nakupoval?"

"Tri hodiny pred začiatkom otváracej doby."

Piňo: Čo si kúpil žene na Vianoce?

Dežo: Chcela niečo na krk a niečo na ruky.

Tak som jej kúpil mydlo.

Dve blondínky sa túľajú po lese vyše 4 hodiny, zrazu jedna povie: ja už som unavená, kašlieme na to, zoberme neozdobený...

Janko sa na Vianoce pýta otca:

- Oco vieš, ktorý vlak najviac mešká? No predsa ten, čo si mi sľúbil minulé Vianoce.

Pán riaditeľ, môžete mi dať zajtra voľno?" pýta sa v práci pán Novák. "Manželka chce, aby som jej pomohol s vianočným upratovaním."

"Z takého dôvodu vám predsa nebudem dávať voľno!" rezolútne to odmietne riaditeľ.

"Ďakujem," vydýchne si zamestnanec. "Vedel som, že je na vás spoľahnutie."

Na Vianoce kričí malý Jožko na mamičku pri sporáku:

"Mami, stromček horí!"

"Hovorí sa, sviety, a nie horí," poučí ho matka.

Chlapček za chvíľu zase začne kričať: "Mami, mami, záclony už tiež svietia!"

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Peter Michalisko (7.10.2023)

Viliam Kuric (22.9.2023)

Tobias Barci (31.10.2023)

Matias Maroš (9.12.2023)

Dušan Gazdík (57 r.)

Valéria Krúpová (82 r.)

Vladimír Krúpa (86 r.)

Sobáše:

Karolína Hadačová a

Peter Štark

Lucia Nemčeková a

Dušan Zelienska

Úmrtia:

Agneša Šimová (94 r.)

Obsah

čo nájdete v Stankovských zvestiach

Usmernenie ohľadom zá-
bavnej pyrotechniky s.4

Na slovíčko
so starostom s.5

105. výročie prvej
svetovej vojny s.10

Naša školička je plná
aktivít s.10

Beh Šípskou Fatrou s.12

Futbalový rok 2023
v Stankovanoch s.14

Výmena oblečenia s.16

Príhovor pána farára s.16

Na slovíčko so starostom s.5

Beh Šípskou Fatrou s.12

Výmena oblečenia s.16

Terajší obchod Jednota z roku 1956

Redakcia

Stankovské zvesti
Obecné noviny pre Stankovany
a Rojkov

www.stankovany.sk/zvesti

štvrtročník - šírený bezplatne

Číslo 4, ročník XVI.,

december 2023

náklad: 400 ks

EV 3939/09

ISSN 1339-1984

Vydavateľ:

Obecný úrad Stankovany

Stankovany 133, 034 92,

IČO: 00 315 761

Stankovské zvesti

šéfredaktorka:

Mgr. Stanislava Bruk

zástupca šéfredaktorky:

Ing. Adam Bruk

redakcia: JUDr. Peter Malcho,
Mgr. Pavol Škuťa, Mgr. Miroslava
Ivanová Polohová,

grafická úprava a sadzba textu:

Ing. Adam Bruk

spolupracovali: Ing. Slávka
Belková

tlačiareň: Vrabel, Dolný Kubín

kontakt na redakciu:

stankovskezvesti@gmail.com

Texty neprešli jazykovou úpravou. Redakcia si vyhradzuje
právo na apretáciu rukopisov a ich neuvverejnenie.

UZÁVIERKA BUDÚCEHO ČÍSLA: 25.2.2024

Prosíme autorov textov, aby tento termín dodržali

Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch

Vyberáme zo šiesteho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 28.9.2023

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD. Obecné zastupiteľstvo sa zišlo v počte 7 poslancov z celkového počtu 9 poslancov, takže OZ je uznášaniaschopné. Starosta ospravedlnil Jakuba Pi-roha z dôvodu pracovných povinností, Ján Lacko sa dostavil v priebehu zasadnutia.

Pozemky v lokalite Lesová – Podjaseenie sa budú predávať za 65 eur/m².

Starosta obce informoval poslancov o aktuálnej situácii ohľadom prípravy podkladov pre IBV, načrtol situáciu ohľadom inžinierskych sietí. Uviedol, že obec získala vodoprávne povolenie na realizáciu kanalizácie dažďovej a kanalizácie splaškovej, stavebné povolenie na realizáciu verejného osvetlenia, stavebné povolenie na miestnu cestnú komunikáciu. Po takmer troch rokoch Stredoslovenská distribučná a.s. začala územné konanie vo veci posilnenia trafostanice. Treba ešte vybaviť preložku vysokonapäťového kábla. Obec spracovala projektovú dokumentáciu na dva bytové domy, nemožné je však začať územné konanie na bytovky, lebo Stredoslovenská distribučná a.s. robí problémy s určením bodu napojenia, ktorý je potrebný pre územné konanie a dopracovanie projektov bytoviek. Keď bude bod napojenia, doprojektujú sa prípojky a územné konanie na bytovky môže začať. Nikto nepredpokladal, že spolupráca s touto firmou bude taká pomalá. Starosta obce otvoril k tomuto bodu

diskusiu. Mgr. Peter Lacko navrhol spropagovať možnosť uchádzať sa o kúpu stavebných pozemkov v miestnom rozhlase, navrhol uprednostniť pri predaji mladé rodiny, zadefinovať podmienku následného trvalého pobytu v obci. Ing. Denis Kajda diskutoval o cene za pozemok, navrhol cenu do 65,- EUR za m². Ján Lacko navrhol cenu do 65,- EUR za m² a uprednostniť prednostne občanov obce.

Ing. Peter Tomáš diskutoval o oprávnených nákladoch, navrhol cenu 60,- EUR za m², ponúknuť pozemky občanom z regiónu Liptova, navrhuje vytvoriť komisiu na posudzovanie a výber, komu by pozemky boli predané. JUDr. Peter Malcho navrhol sumu 62,- EUR, navrhol vytvoriť komisiu na výber a posudzovanie uchádzačov; opýtal sa na priebeh výberu dodávateľa inžinierskych sietí, starosta ho informoval, že dňa 16.10.2023 by mala byť vyhodnotená súťaž ohľadom dodávateľa. Mgr. Michal Belko sa opýtal na spoluúčasť na výstavbu bytoviek, navrhol sumu 60,- EUR za m². Taktiež navrhol uverejniť informáciu o možnosti kúpy pozemkov v Stankovských zvestiach, následne na obecnom zastupiteľstve prejednať samotné predaje pozemkov. Michal Straka navrhol cenu na 60,- EUR za m², navrhol určiť trvalý pobyt ako podmienku. Mgr. Miroslava Polohová Ivanová navrhla cenu 65,- EUR za m², navrhla zadefinovať presnejšie podmienky pre žiadateľov.

V diskusii starosta obce predložil prítomným poslancom súhrn nákladov doposiaľ vynaložených na vysporiadanie pozemkov pod IBV a spracovanie jednotlivých projektov, bilanciu skrývky a podobne. Po diskusii vyplynulo, že cena

za 1 m² pozemku by bola viac ako 65 eur. Obecné zastupiteľstvo ustálilo cenu za 1 m² pozemkov pre občanov, ktorí by si mali záujem kúpiť pozemok na výstavbu rodinného domu v lokalite Lesová – Podjaseenie na rovných 65,- eur. Obecné zastupiteľstvo zároveň určilo podmienky pre výber uchádzačov o kúpu pozemku nasledovne:

- uprednostniť uchádzačov
  - občanov z obce Stankovany, ktorí majú v obci trvalý pobyt a chcú naďalej bývať v Stankovanoch,
- uprednostniť mladé rodiny s deťmi, alebo mladomanželov,
- uprednostniť žiadateľov, alebo ich príbuzných, ktorí predali pozemky pod IBV, ak budú mať záujem o kúpu pozemku, a požiadať ich, aby písomne potvrdili svoj záujem,
- osloviť všetkých žiadateľov, ktorí doteraz podali žiadosti, či majú ešte záujem o kúpu za 65 eur, a aby písomne potvrdili svoj pretrvávajúci záujem,
- zverejniť kalkuláciu o stanovení ceny za 1 m² pozemku, a to nasledovne:

- výkup pozemkov cca 45.000€
  - inžinierske siete (siete a FR) 320.000€ + úroky z úveru 20.000€
  - prístupová komunikácia 200.000€
  - preložka električky 25.000€
  - spoluúčasť bytovky 220.000€
- SPOLU 830.000€**

Projektové dokumentácie

- preložka električky 6.300€
- bytovky 40.100€
- projekty inžinierske siete 25.604€

SPOLU 72.004€

SPOLU náklady 902.004€

Odpočítať treba výmeru pozemkov, ktoré zostanú vo vlastníctve obce:

- miestna komunikácia 2979 m²
- bytovky 2392 m²
- zostane na predaj 14629 m²

KALKULÁCIA CENY - 902.004,- EUR : 14629 m² = 61,658 EUR za 1 m²

rozpočet na bytovky cca 3.000.000,- EUR

prípojky a parkoviská k bytovke cca 300.000,- EUR

Rekonštrukcia lavice cez Váh

Starosta obce informoval o potrebe rekonštrukcie lavice cez Váh. V poslednej chvíli od dohodnutej rekonštrukcie odstúpila firma TASUM GONAR s.r.o. z dôvodu, že po vykonaní sondy sa jej pred rokom navrhnutý spôsob riešenia nepozdáva a oprava soľou narušenej betónovej mostovky by nebola vhodná, nakoľko by sa mohla odlupovať, lebo niekde by bolo potrebné naniesť veľmi tenkú vrstvu. Navrhli kompozitnú mrežu, ktorá je však finančne veľmi náročná. Tento spôsob opravy by stál cca 75.000,- EUR, my máme na opravu lavice na tento rok v rozpočte len cca 21.000,- EUR. Budeme preto musieť hľadať iné nové formy riešenia. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu.

Poslanci navrhli aplikovať nejakú formu betónovania resp. navrhli starostovi preveriť možnosť lacnejšej alternatívy rekonštrukcie lavice. Mgr. Michal Belko navrhol realizovať bezúdržbovú mostovku. Poslanci diskutovali o potrebe rekonštrukcie lavky, avšak so zreteľom na finančné možnosti obce.

Výstavba chodníka v miestnej časti Rojkov

Starosta obce informoval poslancov o výstavbe chodníka v miestnej časti Rojkov. Na výzvu na predkladanie ponúk na vypracovanie projektovej dokumentácie sa prihlásila len firma Versal s.r.o. z Veličnej. Po obidvoch stranách cesty by bolo potrebné realizovať chodníky, no na strane od hasičskej zbrojnice by projektová dokumentácia stála cca 1.500,- EUR a na druhej strane 1.900,- EUR. Výstavba chodníka je nevyhnutná z hľadiska zlepšenia bezpečnosti chodcov, a to najmä v zime.

Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu, v ktorej poslanec za Rojkov, Ing. D. Kajda zdôraznil, že výstavba chodníka na strane od hasičskej zbrojnice k autobusovej zastávke je nevyhnutná z dôvodu bezpečnosti chodcov, najmä školopovinných detí a navrhoval uprednostniť najskôr výstavbu chodníka na strane od hasičskej zbrojnice k autobusovej zastávke. Z ďalšej diskusie vyplynulo, že sa najskôr spracuje projektová dokumentácia na strane od hasičskej zbrojnice v sume cca 1.500,- EUR.

Ján Karas žiada o vrátenie finančných prostriedkov

Starosta obce informoval poslancov o obsahu žiadosti Jána Karasa vo veci vrátenia finančných prostriedkov za vypracovanie geometrického

plánu. Potom prečítal list, ktorý poslal pánovi J. Karasovi, v ktorom mu uviedol dôvody, pre ktoré nie je možné uhradiť p. Karasovi náklady vynaložené na spracovanie geometrického plánu a znaleckého posudku na stanovenie ceny. OZ mu schválilo namiesto predaja nájom za výhodných podmienok, má možnosť akceptovať túto možnosť a uzavrieť zmluvu o nájme. OZ úplne nezamietlo žiadosť pána J. Karasa a znalecký posudok a oddeľovací geometrický plán sú tak isto prílohami aj ku zmluve o nájme. Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Michal Straka pripomenul, že nesúhlasil s prevodom pozemku do vlastníctva Jána Karasa. Poslanci ku obsahu listu namietali, že predstavili pri schvaľovaní zámeru svoje námietky a teda nesúhlasia s názorom Jána Karasa, vyjadreného v žiadosti.

Na cintoríne chcú umiestniť automat na predaj kahancov

Starosta obce informoval poslancov o žiadosti Ing. Stanislava Jendrišáka vo veci prenájmu priestoru na miestnom cintoríne. Ide o uzavretie nájomnej zmluvy na prenájom pozemku, na ktorom pán Jendrišák chce umiestniť mechanický automat na predaj kahancov. Nájomná zmluva by bola uzatvorená na dobu 10 rokov od podpísania zmluvy. Vyvolal poslancov, aby sa vyjadrili ohľadom sumy za prenájom,

pripomenul, že na iných cintorínoch sa suma pohybuje okolo 20 – 50,- EUR/rok.

Starosta obce otvoril k tomuto bodu diskusiu. Poslanci diskutovali o cene za prenájom, informovali sa o technických parametroch predajného automatu na kahance. OZ obce Stankovany schválilo prenájom časti uvedeného pozemku v trvaní 10 rokov od dátumu podpisu zmluvy. OZ obce Stankovany ukladá obecnému úradu zabezpečiť uzatvorenie nájomnej zmluvy do 31. októbra 2023.

OZ obce Stankovany určuje stratu platnosti a účinnosti uznesenia, ak nájomná zmluva nebude uzatvorená do 31. októbra 2023.

Michal Belko sa vzdal odmeny poslanca OZ, predsedu Komisie finančnej, správy obecného majetku, sociálnych vecí a bývania a člena Komisie mládeže, kultúry, vzdelávania a športu

Starosta obce informoval poslancov, že poslanec OZ Mgr. Michal Belko sa chce v tomto volebnom období vzdať odmeny poslanca OZ, predsedu Komisie finančnej, správy obecného majetku, sociálnych vecí a bývania a člena Komisie mládeže, kultúry, vzdelávania a športu. Mgr. Michal Belko vysvetlil poslancom dôvody, prečo sa vzdal odmeny za funkcie v rámci obecného zastupiteľstva. Dôvody v zápisnici ne-

boli uvedené.

Diskusia

Starosta obce umožnil diskutovať ku každému bodu programu. Starosta obce informoval o plánovanom výrube dreviny v časti Strakov; o potrebe zakúpenia defibrilátora; a o novele zákona o miestnych daní a poplatkoch z ktorej vyplýva, že obce musia zvýšiť miestne dane do roku 2027, a to najmä koeficienty desaťnásobne, doplnila ho hlavná kontrolórka. Uviedol, že je taktiež potrebné aktualizovať Zásady hospodárenia s majetkom obce. Mgr. Michal Belko navrhol na ďalšie zasadnutie obecného zastupiteľstva prizvať zástupcu MP-Profit, s.r.o. ohľadom vysvetlenia ku podaniu projektov na Environmentálny fond. Ďalej sa informoval ohľadom opravy roštu pri železničnom priecestí a na priebeh prípravy sociálneho podniku. Michal Straka upozornil, že po prietrži v lokalite nad hasičskou zbrojnicou pri D. Slováčkovi sa zosunul materiál z cesty, starosta mu prisľúbil, že uvedené bude riešiť s konateľom Obecných lesov Stankovany, s.r.o.; ďalej informoval poslancov o komunikácii so SVP, š.p. Piešťany ohľadom pozemku pri pánovi Tomášovi a o možnosti jeho využitia ako aj ohľadom možnosti výstavby zberného dvora.

spracovala redakcia SZ

Okresné riaditeľstvo Hasičského a Záchranného zboru vydalo usmerenie ohľadom zábavnej pyrotechniky

Blížiaci sa december, posledný mesiac v roku a v stánkoch a obchodných domoch sa už začali predávať pyrotechnické výrobky. Bez zábavnej pyrotechniky si mnohí nevedia predstaviť oslavu Vianoc ani Silvestra.

V tomto článku by sme chceli všetkým ktorí si plánujú spríjemniť sviatočné chvíle týmito výrobkami pripomenúť veľmi dôležité základné informácie o správnom postupe pri manipulácii so zábavnou pyrotechnikou. Veď nikto netuží stráviť

sviatočné ani tie nasledujúce dni na chirurgii.

Zábavnú pyrotechniku delíme do rôznych tried, ktoré sú charakterizované podľa obsahu čistej výbušniny, bezpečných vzdialeností, hladiny hluku alebo podobne.

Pyrotechnické predmety delíme na:

Výrobky 1. kategórie - sú predajné osobám starším ako

15 rokov. Sú to výrobky s veľmi nízkym nebezpečenstvom a zanedbateľnou hladinou hluku, najmä prskavky, pištoľové kapsle, traskavé bombóny, malé tyčinky s farebnými plameňmi, ohňopády, blikavky, malé ohňové telesá a fontány, búchajúce guľôčky, vystreľovacie konfety. Určené sú na použitie v obmedzených priestoroch.

Výrobky 2. kategórie - sú

predajné osobám od 18 rokov. Predstavujú nízke nebezpečenstvo a nízku hladinu hluku. Patria sem napr. klasické rímske sviece, niektoré delobuchy, fontány a rakety. Používajú sa predovšetkým vonku.

Výrobky 3. kategórie - sú predajné osobám starším ako 21 rokov. Predstavujú stredne veľké nebezpečenstvo, sú určené na použitie na veľkých otvorených priestranstvách.

Výrobky 4. kategórie - smú používať len odborne spôsobilé osoby, pretože predstavujú vysoké nebezpečenstvo. Sú to predovšetkým vysoko lietajúce rakety.

Zábavnú pyrotechniku nakupujte iba v licencovaných obchodoch. Neriskujte a nekupujte od pouličných predavačov bez náležitých povolení. Keď si takýto výrobok budete kupovať, vypočujte si aj inštruktáž predajcu na manipuláciu s daným výrobkom. Pred použitím

konkrétnej zábavnej pyrotechniky si prečítajte návod na použitie, a skontrolujte záručnú dobu. Zábavnú pyrotechniku vystreľujte len na otvorených priestranstvách, balkónové a interiérové priestory na túto činnosť nie sú vhodné. Od pyrotechniky dodržiavajte stanovený odstup. V prípade, ak pyrotechnika nevybuchne, znova ju nezapaľujte, ale istý čas vyčkejte, následne ju na 24 hodín ponorte do vody a nakoniec takto znehodnotený výrobok vyhodte.

Pyrotechniku neodpaľujte ani neskladujte v blízkosti horľavých látok!

Buďte ohľaduplní voči spoluobčanom, nie každý dobre znáša výbuchy ohňostrojev a petárd. Hlavne pre starších ľudí, ale aj pre zvieratá, môžu byť tieto výbuchy veľmi stresujúce.

Na slovíčko so starostom

na s vykupovaním pozemkov a prípravou projektov pre jednotlivé inžinierske siete bola mravčou prácou, za ktorou je treba vidieť pedantného a vytrvalého starostu JUDr. Vladimíra Urbana PhD. Okrem novej IBV sme s ním počas rozhovoru rozobrali aj ďalšie aktuálne témy.

Ako pokračuje projekt IBV na začiatku obce?

Hneď na začiatku roku sme začali pracovať na našich investičných akciách, hlavne na príprave IBV Lesová Pod Jasenie. Predchádzajúci rok sme projektantom zadali vypracovanie projektových dokumentácií na stavbu vodovodu, dažďovej kanalizácie, splaškovej kanalizácie a verejného osvetlenia a samozrejme aj miestnej cestnej komunikácie, aby bol k jednotlivým nehnuteľnostiam prí-

stup. Projektanti spracovávali tieto projektové dokumentácie dlhých 13 mesiacov. Ihneď, ako boli projektové dokumentácie hotové, som sa tento rok pustil do vybavovania administratívnej smerujúcej k získaniu príslušných povolení na rea-

lizáciu jednotlivých inžinierskych sietí. Už koncom marca bolo vydané Okresným úradom Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie pre obec vodoprávne povolenie na stavbu dažďovej kanalizácie, vodoprávne povolenie na stavbu

Stankovany (1 132 obyvateľov) majú pred sebou rozvojovú investíciu tejto dekády, keď dávajú k dispozícii potenciálnym stavebníkom dve desiatky stavebných pozemkov v novej IBV ležiacej na vstupe do obce v smere od Lubochne. Do tejto lokality budúci rok plánujú priviesť aj inžinierske siete. Keď sa tu rozbehne výstavba a v dedine pribudnú nové rodiny, bude to impulz k výraznému omladeniu tunajšej populácie.

Príprava lokality spoje-

splaškovej kanalizácie, a vodoprávne povolenie na stavbu vodovodu. V rámci kompetencií špeciálneho stavebného úradu sme vydali aj stavebné povolenie na miestnu komunikáciu a spoločný stavebný úrad v Ružomberku, nám vydal stavebné povolenie na verejné osvetlenie v tejto IBV. Všetky doklady sú už právoplatné a vykonateľné, a samozrejme prebehlo aj verejné obstarávanie na jednotlivé stavby. Dokonca máme vybavený aj prekleňovací úver. Predpokladáme, že v jarných mesiacoch budúceho roka sa pustíme do výstavby týchto inžinierskych sietí, aby sme pre stavebníkov, ktorí si tu zakúpia pozemky, pripravili všetky podmienky na kvalitné a moderné bývanie. Máme už hotovú aj projektovú dokumentáciu na dve bytovky, no stále čakáme na projekt prípojok na tieto bytové domy. Snáď sa mi podarí ešte do konca roka, alebo hneď začiatkom budúceho roka podať žiadosť na začatie územného konania na bytovky.

Za akú cenu sa budú predávať pozemky?

Obecné zastupiteľstvo odhlasilo aj cenu pozemkov 65 eur za m², za ktorú budeme pozemky predávať. Do ceny sme zakalkulovali náklady na výkup pozemkov, projektové dokumentácie, stavebné povolenia, výstavbu sietí. Je to cena prijateľná a aj v rámci okolitých obcí je najnižšia.

Predpokladám, že sa nám pozemky postupne podarí predáť. Žiaľ zákon o majetku obcí, nám dovoľuje priamym predajom predáť iba pozemky do hodnoty 40 tisíc eur, na ostatné bude musieť byť uskutočnená obchodná verejná súťaž alebo dražba. Bližšie podmienky a spôsob predaja musí samozrejme schváliť obecné zastupiteľstvo.

Aké investície sa pripravujú pre miestnu časť Rojkov?

Tohto roku sa nám podarila aj investícia do opravy vonkajšieho pláštia hasičskej zbrojnice v Rojkove. Budova má už po viacerých modernizačných úpravách, oveľa krajší a prívetivejší vzhľad. V čase, keď som nastúpil do funkcie v minulom volebnom období, bola táto budova skutočnou ruinou, prasknutá vydutá podlaha, zatekajúca strecha, bez napojenia na vodu. Dnes je to už budova, ktorá na začiatku obce nestraší a môže dôstojne slúžiť občanom z tejto časti obce na rôzne menšie rodinné oslavy, stretávanie sa a podobne.

V tejto časti našej obce máme pripravenú aj výstavbu menšieho úseku, krátkeho chodníka, ktorý by mal zabezpečiť prepojenie prechodu pre chodcov cez štátnu cestu prvej triedy č. 18 pred hasičskou zbrojnicou a jeho prepojenie s miestnou komunikáciou. Sú vybavené administratívne formality, ako jednotlivé záväzné stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy a povolenie na samotnú realizáciu, no Správa ciest - Investičná výstavba a správa ciest Žilina, nám dala podmienku, že túto krátku ale potrebnú časť chodníka, môžeme realizovať až v siedmom mesiaci budúceho roka, nakoľko v tento čas im končí záručná

lehota na vozovku. Za účelom zvýšenia bezpečnosti chodcov v Rojkove, sa spracováva tiež projektová dokumentácia, aby mohli byť v Rojkove postavené chodníky po obidvoch stranách spomínanej štátnej cesty, aby chodci boli v bezpečí pred frekventovanou automobilovou dopravou. V budúcich rokoch teda budeme pokračovať v Rojkove s výstavbou chodníkov, čo je zámer vytyčený na základe požiadaviek iniciatívy tamojších občanov, ktoré predložil na schválenie poslanec OZ pán Ing. Denis Kajda. Predpokladám, že v najbližších dvoch rokoch by táto stavba mala aj zrealizovaná. Samozrejme závisí to aj od toho, ako sa bude odvíjať finančná situácia v našej republike, lebo

to ovplyvní aj obce. Spracovanie projektovej dokumentácie sme už zadali projekčnej firme. Tento rok za účelom zvýšenia bezpečnosti chodcov v Rojkove pribudol jeden stĺp verejného osvetlenia, ktorý osvetľuje prechod pre chodcov zo strany, kde sa nachádza stánok s mliečnymi výrobkami a v tejto časti sa zakúpilo a vymenilo nové cestné zrkadlo.

Chcem ešte spomenúť, že 5. 11. som navštívil nového ministra dopravy Dr. Ráza a písomne som mu odovzdal naše pripomienky, v ktorých som vyjadril obavy z negatívnych dopadov spustenia úseku diaľnice Ivachnová – Hubová do prevádzky na našich občanov, najmä teda tých, ktorí bývajú v Rojkove. Požiadal som, aby kompetentní zväzili možnosť realizácie protihlukových stien, troch svetelných signalizácií, z toho dvoch priamo v prejazdnom úseku cez Rojkov a požadoval som tiež výmenu okien za trojsklo, a to na všetkých rodinných domoch, ktoré sa nachádzajú v blízkosti štátnej cesty I. triedy č. 18.

Ako sa obce dotknú znížené príjmy z podielových daní?

Nákladov budeme mať budúci rok dosť, jednak na realizáciu spomínaných inžinierskych sietí pre IBV, chceme pokračovať aj vo výstavbe kanalizácie. Uvidíme, ako sa

nám bude dariť. Iskierku optimizmu nám dodala aj správa, že Vodárenská spoločnosť a.s. Ružomberok, na svojom valnom zhromaždení konanom 05. 12., schválila a do investičného plánu na budúci rok zaradila vybudovanie kanalizácie v lokalite, kde chceme budovať novú individuálnu bytovú výstavbu, čo by malo priniesť úsporu oproti predpokladaným nákladom cca 60 000 eur. Menej optimistickou víziou je už skutočnosť, že pri príprave rozpočtu obce na budúci rok, sme dospeli k poznatku, že na

takýmto spôsobom na obce a ich volených predstaviteľov.

No, a aby toho negatívneho nebolo málo, musíme zvýšiť aj poplatky za odpady, keďže Technické Služby a.s. Ružomberok, ktoré u nás zabezpečujú vývoz a likvidáciu TKO, nám už listom, teda písomne oznámili, že musia zvýšiť ceny za odvoz a likvidáciu odpadu, lebo im dopravcovia zvýšili ceny za dopravné služby o 10 percent. Vyzerá to tak, že cena jedného lístka na odvoz 120 litrovej kuka nádoby, pôjde na úroveň až 6 eur, a samozrejme zdražejú

bežné opravy a údržbu nám bude chýbať zhruba 30 tisíc eur, možno aj viac.

Budú sa poplatky za odpad a dane z nehnuteľností zvyšovať?

Pripomeniem aj ďalšiu menej populárnu správu, že na základe novely zákona o miestnych daniach a poplatkoch, nás čaká aj zvyšovanie miestnych daní a poplatkov. Je to dané zákonom, nie je to iniciatíva starostu, ani poslancov obecného zastupiteľstva. Niektoré obce sa tejto nepopulárnej úlohy zhostili už vlani a predvlani a zdvihli dane. Štát týmto spôsobom chce asi obce donútiť, aby si vykryli výpadok z príjmu z podielových daní. Breme nepopulárnosti teda prešlo

tým pádom aj veľkokapacitné kontajnery, teda pre občana to je nárast o zhruba o 80 centov. V našej obci máme množstevný zber odpadu, každý zaplatí za to, čo vyprodukuje, nie je tu žiadna solidárnosť tých, čo vyprodukujú menej s tými, čo vyprodukujú viac. Budeme preto všetci nútení vyvinúť iniciatívu na ešte dôkladnejšie separovanie odpadov, prípadne na menšiu produkciu odpadu premyslenejším nakupovaním a spotrebou. Riešením nie je vyhadzovanie odpadkov po katastri obce, bude to len ďalší zvýšený náklad pre obec a jej obyvateľov. Po minulé roky, keď sme likvidovali postupne čierne skládky, organizovali sme „Dni Zeme“ a podobne a dlhodobým úsilím sme tieto

skládky zlikvidovali. Prevažnú časť katastra obce sme teda vyčistili a verím, že aj teraz sa ľudia zachovávajú zodpovedne a nebudú ho znečisťovať čiernymi skládkami.

Má obec povinnosť dotovať zber, odvoz a likvidáciu odpadu?

Tu pripomeniem fakt, že obec nie je povinná hradiť z rozpočtu obce náklady na zber, odvoz a likvidáciu odpadov, ktoré vyprodukovali občania obce, je to povinnosťou občanov. Obec je povinná len organizovať zber, odvoz a likvidáciu odpadov. Aby si občan nenavýšil svoje náklady na odpad nejakou extrémne veľa, bude treba viac separovať a triediť, lebo triedený odpad zatiaľ nie je spolplatený. Zdôrazňujem, že obec má v zmysle zákona o odpadoch povinnosť zber a odvoz len organizovať, nie hradiť stratu. Ak nedisciplinovaní občania prispievajú k vzniku finančnej straty, ktorú obec bude musieť uhradiť zo svojich rozpočtových prostriedkov, bude nasledovať ďalšie zvyšovanie poplatkov za odvoz, keďže obec tieto

zvýšené náklady nesmie hradiť zo svojho rozpočtu, je to v rozpore so zákonom o odpadoch. Z toho explicitne vyplýva, že z dôvodu, že obec nie je povinná hradiť náklady na zber, odvoz a likvidáciu odpadov, ktoré vyprodukovali občania, musí stanoviť cenu poplatku tak, aby k strate nedochádzalo. Teda niet iného východiska, len poplatok adekvátne navýšiť.

Prečo je potrebné zvyšovanie miestnych daní a poplatkov?

Čo sa týka daní z nehnuteľností, teda miestnych daní a poplatkov, tam je stanovené zákonom, že do roku 2027 musí obec zvýšiť tieto dane. Nie je to teda iba nejaká iniciatíva zo strany orgánov našej obce, ale vo všeobecnosti povinnosť stanovená pre všetky samosprávy. Nie je možné sa tomuto navýšeniu vyhýbať večne, starostovia aj poslanci sa obyčajne tejto nepopulárnej povinnosti snažia vyhnúť ako sa dá, žiaľ už aj vzhľadom na výpadok podielových daní, ktorý nám vytvoril diery v obecnom rozpočte, nám neostáva nič iné, len miestne dane

a poplatky zvýšiť. Tento rok sme teda pripravili VZN, ktoré reaguje na túto požiadavku zákona, aj keď sme ešte nepristúpili k takému navýšeniu, aby to pokrylo chýbajúci výpadok na podielových daniach, lebo by to bolo pre našich občanov naraz priveľa. Pripomeniem len toľko, že dane sme nezvyšovali už dosť dlho, naposledy boli dane zvýšené v roku 2015, preto nech sa každý zamyslí nad tým, koľkokrát sa odvtedy už zvyšovali ceny a ako obci, za toto obdobie stúpili náklady. Poukážem na skutočnosť, že susedné obce majú už dane vyššie ako my, napríklad v susednej obci je poplatok za psa 15 eur už dva roky a my sme mali stále 9 eur.

Ako pokračuje projekt kanalizácie v obci?

Štvrtýkrát sme prepodali žiadosť na Environmentálny fond o dotáciu na výstavbu nových vetiev kanalizácie. Nie je to nič hrozné, lebo sú aj kolegovia - starostovia, ktorí podávajú

tieto projekty aj siedmy alebo ôsmy krát a vôbec si nezúfajú. Hovorím to s iróniou, ale nemáme na výber. Nenarobíme s tým nič, ak štát nevoľní na tieto účely vyššie alokácie peňazí. Samozrejme sme požiadali aj Ružomerskú vodárenskú spoločnosť a.s. o to, aby zaradili aspoň niektorú našu vetvu do budúročného investičného plánu. Naposledy som ich požiadal písomne o pokračovanie vo výstavbe kanalizácie

listom zo dňa 16. 10. Ako už bolo spomenuté, dočkali sme sa, do plánu investičných akcií na budúci rok nám vodárenská spoločnosť zaradila výstavbu splaškovej kanalizácie a vodovodu v časti, kde chceme spustiť novú IBV. No žiaľ, ďalšie vetvy do plánu investičných akcií na r. 2024 Vodárenská spoločnosť Ružomberok nezaradila a to z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Tu sa spoliehajú tiež na obec, že bude úspešná v získaní dotácií z Environmentálneho fondu.

Bude sa realizovať aj modernizácia Domu smútku?

Budúci rok chceme realizovať aj opravu nášho Domu smútku, ktorého dve steny nám pohybmi podlážia praskli a radi by sme už vymenili aj chladiaci box a tiež zrekonštruovali obradnú miestnosť, aby tento pietny priestor dostal kultivovanejší ráz. Na modernizáciu Domu smútku máme prislúbe-

ných zhruba 30 tisíc eur z prostriedkov MAS Dolný Liptov, uvidíme, koľko budeme musieť doplatiť na rekonštrukčné práce z vlastných zdrojov.

Hovorilo sa aj o príprave detského ihriska a rozšírení materskej školy. Ako pokračujú tieto projekty?

Pôjdeme aj do výstavby detského ihriska v miestnom parku. Tu sme tento rok vysporia-

dali aj pozemky. Podľa plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, je detské ihrisko v tomto území plánované zhruba 20 rokov. Keď som začal na zámere pracovať, zistil som, že pozemok obec nevlastní. Podarilo sa však parcely majetkovoprávne vysporiadať formou zámennej zmluvy. Už teda pracujeme na projekte tohto ihriska a zrejme sa nám ho podarí v budúcom roku postaviť.

Ďalšou plánovanou budúročnou akciou je nadstavba materskej školy. Jedná sa o navýšenie kapacity škôlky na dve triedy a to nadstavbou budovy. Aj na tento zámer nám

dáme, že bude o ne záujem. Inžinierske siete okrem miestnej komunikácie budú hotové už na budúci rok. Ľudia, ktorí by chceli v Stankovanoch stavať a mali by záujem o tieto pozemky, sa môžu prihlásiť o informácie na obecnom úrade. Uprednostňované budú rodiny s malými deťmi, ktoré budú mať záujem o trvalý pobyt.

Ako hodnotíte kultúrny život v obci?

Som rád, že naši mladí obyvatelia sa aj v tomto čase angažujú a sú aktívni pri organizovaní rôznych podujatí. Naposledy to bol prvý ročník

už určité peniaze ministerstvo školstva prislúbilo, podpísali sme už aj zmluvu o nenávratnom finančnom príspevku. Po dokončení stavby už bude na našich mladých obyvateľoch, aby sme tieto dve triedy aj naplnili deťmi (úsmev). Predpokladám, že aj prípravou pozemkov pre výstavbu nových rodinných domov sa stabilizuje naša populácia a pribudnú nám aj mladé rodiny s deťmi. Budú to pozemky s inžinierskymi sieťami, vodou, kanalizáciami, verejným osvetlením, komunikáciou, teda bude tu bývanie polomestského typu. Sme cca 15 km od Ružomberka a cca 20 km od Martina, pozemky sú rovinaté, takže predpokla-

Behu Šípskou Fatrou. Musím pochváliť hlavného organizátora Mgr. Michala Belku, že sa s priateľmi podujal na takúto akciu. Pretek mal výbornú odozvu a vyzerá to tak, že sa bude opakovať aj na rok. Všetkým organizátorom tejto akcie chcem poďakovať za to, že toto podujatie zorganizovali a dúfam, že to repete bude.

Naopak ma dosť mrzí, že zanikol náš futbal, akoby mladí chlapci nemali záujem o túto hru. Dnes si futbal radšej zahrajú v mobilných telefónoch. Mám zaujímavý poznatok, že chlapci si na reálnom ihrisku, sediac na trávniku, radšej zahrali virtuálny futbal, ako ten ozajstný. Opovažujem sa však

dúfať, že sa ešte snáď nájde niekoľko skutočných športových nadšencov, alebo partia, ktorá by sa postarala aj o oživenie tejto kedysi tradičnej súčasťi života našej obce.

Inak v organizovaní rôznorodých kultúrno-spoločenských akcií nezaostávame, mali sme ich u nás aj tento rok pomer-

ne dosť. Spomeniem Deň detí, Deň matiek, Deň úcty k starším, mládežnícke futbalové turnaje, divadelné predstavenia, Deň patriaci harmonikárom a hre na heligónke, v spolupráci s MAS Dolný Liptov sme premietali v lete filmy pod holým nebom. V lete sme mali súťaž vo varení gulášu... V sobotu

2. decembra členovia nášho DHZ zase pripravili súťaž vo varení kapustnice. Teda robíme dosť pekných akcií, občania, ktorí chcú, majú možnosti stretnúť sa a zabaviť sa, no žiaľ nemôžem povedať, že by nejakovo masovo akcie navštevovali. Touto cestou chcem poďakovať všetkým organizátorom a organizátorkám, ktoré sa na príprave uvedených akcií podieľali.

Na záver by som chcel všetkým čitateľom zaželať pokojné prežitie Vianočných sviatkov, veľa zdravia, pokoja v nadchádzajúcom roku, aby skončili všetky vojny a zavládla medzi ľuďmi vzájomná úcta, porozumenie, rešpekt a láska. Láska však zavládne len vtedy, keď ľudia pochopia, že sú povinní odpúšťať svojim vinníkom tak,

ako to sľubujú Bohu vždy, keď sa modlia Otče náš. Tak ako oceán nemôže byť bez vln, tak ako slnko nemôže byť bez lúčov, tak človek bez lásky, ktorý nie je schopný lásku dávať, nemôže byť považovaný za ľudskú bytosť. To čo sú vlny pre oceán, to čo sú lúče pre slnko, to je láska pre človeka. Nech je teda nielen nasledujúci rok, ale aj všetky ďalšie roky sú naplnené láskou a vzájomným porozumením. Všetky náboženstvá a písma sa zhodujú v tom, že si máme vzájomne pomáhať, byť priateľský ku všetkým živým bytostiam, lebo všetko živé stvoril jeden a ten istý Boh. Preto je povinnosťou každého, kto sa narodil ako ľudská bytosť, činiť iným dobro na základe lásky.

text: Vladimír Urban

Tohtoročný advent bude jeden z najkratších

Slovo advent pochádza z latinského „adventus“ a znamená zjavenie alebo príchod. Advent má predovšetkým duchovný význam. Je obdobím očakávania, ale aj obrátenia a nádeje. V rímskokatolíckej cirkvi je tiež advent začiatkom nového cirkevného roka.

V tomto roku pripadla prvá adventná nedeľa na 3. decem-

ber. Tohtoročný advent bude jeden z najkratších, štvrtá adventná nedeľa - 24. decembra je zároveň aj Štedrým dňom. Dopoludnia budú veriaci zapalovať všetky štyri sviečky na adventnom venci, no popoludnie už bude patriť prípravám na Štedrý večer.

Najväčším symbolom adventu je adventný veniec. Tradičia hovorí, že prvý adventný veniec

vyrobil začiatkom 19. storočia nemecký evanjelický pastor Johann Henrich Wichern. Drevené koleso ozdobil ihličnatými vetvičkami a pripevnil naň dvadsaťtri sviečok. Veľké biele sviečky mali symbolizovať štyri nedele v mesiaci a menšie červené predstavovali všedné dni. Každý večer zapálil jednu sviečku na venci, ktorý umiestnil v škole a vďaka tomu deti vedeli, za koľko dní prídu Vianoce. V súčasnosti poznáme adventné vence so štyrmi sviečkami. Každá predstavuje jednu nedeľu. Tvar venca nie je náhodný. Kruh symbolizuje to, že Boh je večný a duša človeka nesmrteľná. Tak ako v kruhu nenájdete začiatok a koniec, tak ani naša láska k Bohu a blíznym nikdy nesmie skončiť. Zelená farba vetvičiek na adventnom venci znamená „nádej“.

Sviečky by mali byť fialové alebo tmavomodré, podľa liturgickej farby adventu. Len

tretia v poradí by mala byť ružová, tretia adventná nedeľa sa totiž nazýva nedeľou radosti. Každá zo sviečok však nesie aj samostatné prorocstvo. Prvá svieca, ktorú zapalujeme na železnú nedeľu, predstavuje nehasnúcu nádej. Druhá svieca predstavuje mier, tretiu sviečku zapálime na striebornú nedeľu a symbolizuje priateľstvo. Štvrtá, zapálená na zlatú nedeľu, v sebe nesie posolstvo lásky.

Podľa starých zvykov bolo určené aj to, kto z rodinných príslušníkov má jednotlivé sviečky zapalovať. Vedeli ste, že prvú sviecu má zapáliť najmladšie dieťa rodiny? Druhú adventnú nedeľu zapáli sviečky najstaršie dieťa rodiny. Počas tretej adventnej nedele má zapáliť sviečky matka a na štvrtú adventnú nedeľu by mal po požehnaní a modlitbe zapáliť všetky štyri sviečky otec rodiny.

text: redakcia SZ

Pripomeňme si 105. výročie od skončenia 1. svetovej vojny

11. novembra si celý svet pripomenul ukončenie prvej svetovej vojny. V tento deň, keď podpísaním prímeria medzi víťaznými mocnosťami a porazeným Rakúsko-Uhorskom a Nemeckom skončila 1. svetová vojna, rozozvučia sa zvony tak v sev. Amerike, Kanade, Taliansku, Francúzsku, ako i v ďalších krajinách, kde si pripomínajú tento deň ako Deň vojnových veteránov ale-

bo ako Deň spomienok.

Symbolom 11. novembra sa stal papierový kvet červeného divého maku, ktorý si pripínajú ľudia na odev ako spomienku na padlých vojakov. Pripomeňme si preto tento pamätný deň aj my krátkou spomienkou. Veď len zo Stankovian narukovalo 280 mužov. Dvadsaťsedem z nich, sa domov už nikdy nevrátilo. Boli to títo :

Meno a priezvisko	Dátum úmrtia
Jozef Baláž	9.8.1918
Anton Belko	neznámy
Jozef Babala	4.3.1918
Matej Buliak	3.6.1918
Jozef Domský	5.9.1914
Jozef Dvorštiak	30.8.1914
Jozef Ficko	5.6.1916
Alojz Gašper	22.12.1914
Alojz Gavura	10,3,1915

Meno a priezvisko	Dátum úmrtia
Jozef Hadač	2.10.1914
Pavol Chorvát	7.3.1915
Karol Janiga	2.8.1915
Ján Krúpa	30.9.1914
Peter Karas	27.1.1919
Ondrej Lacko	15.6.1916
Ondrej Lacko	18.3.1915
Jozef Marko	8.6.1917
Matej Pečko	30.10.1914
Ján Smoliar	8.12.1917
Peter Šimo Adamec	12.6.1916
Ján Škuta Bulička	8.6.1916
Matej Škuta	16.9.1916
Marián Švábik	10.6.1919
Anton Trasoň	13.11.1917
Rudolf Ambróz	neznámy

V lete 1918 boli Nemci porazení pri Amiens. Následne kapitulovali spojenci Bulharsko, Turecko a Rakúsko-Uhor-

ska. Bezpodmienečná kapitulácia Nemecka bola podpísaná 11. novembra a znamenala koniec dovtedy tej najkrvavejšej a najmasovejšej vojny. To ľudstvo ešte netušilo, že Nemci zanedbali rozpútajú ďalšiu vojnu, ešte krvavejšiu, ktorá skončila 9. mája 1945 a vošla do dejín pod názvom „Druhá svetová vojna“.

Pripomeňme si pamiatku padlých vojakov z našej obce, našich pradedov a prapradedov, ktorých ostatky spočinuli v cudzej zemi, kde snívajú svoj večný sen. A želajme si, aby žiadna vojna a najmä vojna s prívlastkom „svetová“ už nikdy nebola! Venujme padlým vojakom z našej obce tichú spomienku, prípadne krátku modlitbu, veď obetovali za cudzie záujmy to najcennejšie čo mali – svoj život.

text: Vladimír Urban

Naša školička je plná aktivít

Štvrtého septembra sa šopät otvorila brána školy do nového školského roku 2023/2024. S novým školským rokom nám pribudli noví prváčikovia. Aj keď iba traja, no v škole si hneď zvykli na školský režim. Akoby aj nie, keď ich tu čakalo veľa zaujímavých zážitkov.

Kde všade sme už boli?

Čutkovská dolina

Ešte skôr ako sme sa zabehli do nového školského roka, sme sa vybrali na prezentáciu práce policajných a záchranných zložiek. Bol to o to väčší zážitok, že sa táto akcia uskutočnila v Čutkovskej doline. Cesta vla-

kom a ďalej pešou chôdzou bola nová a zábavná. No naši žiaci, si aj tak najväčší zážitok odniesli z práce hasičov, policajtov či psodov. 7.9.2023

Lubochnianska dolina

Dňa 19.10 žiaci základnej školy absolvovali exkurziu našej najbližšej vodnej elektrárne v Lubochni. Taktiež sa previezli Lubochnianskou dolinou, ktorá patrí medzi najdlhšie

doliny na Slovensku. Počasie bola nová a zábavná. No naši žiaci, si aj tak najväčší zážitok odniesli z krásnej prírody bol na nezabudnutie.

Čo všetko sme už absolvovali?

26.9. sa každoročne slávi - Európsky deň jazykov, ktorý vyhlásila Rada Európy v roku 2001 počas Európskeho roka jazykov. Školy v členských kra-

jiných si tento deň každoročne pripomínajú prostredníctvom rôznorodých aktivít. Tento deň bol pre žiakov veľmi náučný a zaujímavý. Spoznali sme 24 úradných európskych jazykov. Naučili sme sa pozdraviť sa v každom z nich.

Astronomické divadlo

Planetárium v našej škole. Po tretí krát nás navštívili zamestnanci z planetária aj so zaujímavým programom. Tretou

rodáčka zo Stankovian Daniela Lysá. Počas tejto rozprávky si už deti položili hlávky na vankúše a so zatvorenými očami sa nechali vtiahnuť do deja. Na záver prišlo milé prekvapenie v podobe zvieratkových záložiek, ktoré školáci darovali tým najmladším. Na tých, ktorí počas čítania stihli zaspať, čakala záložka na postieľke.

Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice

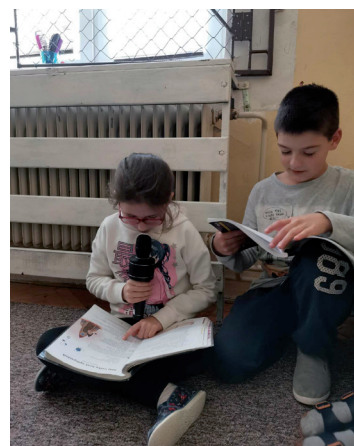

témou, ktorou nás zaujali boli - "Vesmírny odpad a Skleníkový efekt". Zážitkovým učením, dňa 27.10. naši žiaci nabrali najviac vedomostí.

Školáci čítajú škôlkarom

Dňa 8.11. si žiaci 3. a 4. ročníka, pod vedením triednej pani učiteľky pripravili divadielko Môj veľký brat Výmyselník. Príbeh v žiackom prevedení bol plný fantázie, farebnosti a zvukových efektov. Škôlkari všetko pozorne sledovali z pohodlia svojich postieľok a lehátok. Po diva-

dielku žiaci prečítali rozprávku z knihy Ako sa Jazmínka učila vybrané slová, ktorú napísala

V mesiaci október sme v rámci projektu "Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice" popri iných zaujímavých aktivitách, vyrábali záložky do knihy pre našich kamarátov Kosteláncov. Český kamaráti, s

školáci. Prvákov sme privítali v kráľovstve, v ktorom sa im zaiste zapáčilo. Ako USILOVNÉ VČIELKY, tichučko počúvali a usilovne plnili pokyny. Spoločne navštívili krajiny ČÍTANKOVO, POČTÁRIKOVO,

ktorými si vymieňame záložky a zážitky pravidelne každý rok, nás tiež potešili svojimi záložkami a drobnými darčekom.

Pasovačka prvákov

13.11. bol pre našich školákov zvláštny deň. Hlavne pre prvákov. Boli pasovaní do prváckeho cechu. Pasovačkou ich sprevádzali aj starší

ŠPORTOVKOVO a ŠIKULKOVO. Tieto štyri kráľovstvá zachránili a opravili všetko, čo bacil POLEPETKO poplietol. Po splnení popletených úloh, boli prváci, Tánička, Bibka a Samko, pasovaný do prváckeho cechu. Gratulujeme! :)

Zimné radovánky

Prišla zima a s ňou nám prichádzajú nové a ďalšie aktivity, ktoré čakajú na nás. Mikulášsky večerok, zimné sánkovačky, rôzne súťaže ako pytagoriáda, Šaliansky Matko, divadielko "Ako dedko s Babkou spolu naživali.

A množstvo iných zaujímavých podujatí, na ktoré sa všetci tešíme.

text: Monika Juríčková

Základy programovania získavajú už v Materskej škole

Predškoláci sa učia základy programovania, a to pomocou interaktívnej pomôcky, ktorú sme zakúpili do našej materskej školy tento školský rok. Jedná sa o programovateľného ineteraktívneho slimáka.

Robobloq Qobo je jednou z takzvaných STEAM hračiek,

ktoré pomáhajú deťom učiť sa zábavnou formou. Je určený pre deti vo veku od 3 do 8 rokov. Interaktívny slimák pomáha rozvíjať logické myslenie, učí základy programovania a anglický jazyk. Programovanie je odstupňované cez 3 úrovne - s kartičkami, zapamätávanie si kódu a programovanie cez

aplikáciu. Práca so slimákom prináša deťom úvod do algoritmickeho myslenia, učia sa, že program má začiatok a koniec, že kód má svoju postupnosť a pracujú s podmienkou a náhodou. Funkcia FreeMod umožňuje deťom skutočné programovanie, a to všetko formou hry.

Slimáka využívame na krúžku Angličtina hrou s našimi predškolákmi a tiež pri rôz-

nych výchovno-vzdelávacích aktivitách. Do budúca ho plánujeme využiť aj pri aktivitách určených pre mladší deti. K programovateľnému interaktívnemu slimákovi sme zakúpili aj matematické rozšírenie. Už teraz sa tešíme na to, koľko nových zručností a vedomostí sa deti môžu naučiť touto zábavnou formou.

text: Katarína Veselá

Behu Šípskou Fatrou 2023 sa zúčastnilo 74 súťažiacich

Druhú októbrovú sobotu TK Šíp Stankovany v spolupráci s obcou Stankovany usporiadali 0. ročník Behu Šípskou Fatrou, ktorý bol zároveň aj posledný pretek zo série Bežeckej štvorky okolo Havrana.

Aj pekné počasie prispelo k

tomu, že cestu na preteky si našlo 74 súťažiacich v hlavnej kategórii a 50 detí. „Tieto počty ďaleko prevýšili naše očakávania, veď len začíname, dokonca i bez skúseností. Sme maximálne spokojní“ povedal M. Gašper, jeden z organizátorov a zároveň bežcov nultého ročníka tohto podujatia.

Hlavná trať bola dlhá 11,3 km s prevýšením niečo málo cez 500m. Ako prvý túto trať zdolal Lukáš Martinka z Považskej Bystrice. „Na Šípe som už bol. Keď som si pozrel trasu a črtal sa pekný deň, padlo rozhodnutie ísť,“ povedal 35-ročný víťaz Behu Šípskou Fatrou.

„Keď sme sa prvý krát stretli na výročnej schôdzi a kamaráti prišli s nápadom zorganizovať si vlastný pretek v dedine, bola som veľmi nadšená, ke-

dže sama sa venujem aktívne behu a zúčastňujem sa mnohých pretekov. Prvá obava bola najmä z toho, či si vôbec budem môcť aj ja prebehnúť túto trasu, keďže príprav bolo dosť a každá pomocná ruka sa vždy zide. Skĺbiť prípravu ako organizátor v deň preteku a zároveň ako bežec tejto trate bolo trochu náročné, ale som

rada, že sme to zvládli. Každý si chce predsa zabehať a uspieť na domácej pôde.“ povedala Karin Štangová, víťazka Bežeckej štvorky okolo Havrana.

A ako sa zrodil nápad zorganizovať vlastný pretek? „Prvá reálna výzva zorganizovať Beh Šípskou Fatrou prišla v príjemnej spoločnosti kamarátov na obecnom plese vo februá-

ri 2023. Ucítil som z opačnej strany nadšenie pre túto myšlienku a vedel som, že na túto partiu sa môžem spoľahnúť. Druhým povzbudzujúcim kro-

nosti z organizovania takého podujatia môžeme smelo pozeriť na ďalší ročník. Možností nám Šípska Fatra ponúka veľa. Do budúca chceme úroveň

kom bola výročná schôdza turistického klubu v našej obci. S malou dušičkou po prednesení nápadu a predstavení trate sme položili otázku, či by nám aj ostatní členovia boli ochotní pomôcť s organizáciou. Ohlas bol neuveriteľný, myšlienka sa zapáčila a Stankovci túžili mať svoje vlastné bežecké podujatie.

Dni plynuli, štart sa blížil a pri srdci ma hrialo, keď som začal stretávať viac nových bežcov a bežkyň z okolia, ktorí sa pripravovali na náš pretek. "povedal M. Belko, ďalší organizátor.

"Cením si, že preteku dali šancu aj veľmi kvalitný bežci, čoho dôkazom boli výsledné časy. Obohatený o nové skúse-

podujatia ešte viac zvýšiť, napríklad aj časomierou. Bežecká 4-ka okolo Havrana nám ukázala, že aj tento formát lokálnej súťaže má zmysel." dodáva P. Salaj, posledný z trojice organizátorov.

Snažili sme sa pre nultý ročník všetko zjednodušiť, aby sme organizáciu zvládli. Namiesto veľkých cien, bolo našim cieľom odmeniť účastníkov tohto behu malebným prostredím na trati a rodinnou atmosférou v priestoroch štartu a cieľa. K tomuto všetkému nám pomohla obec Stankovany, členovia TK Šíp Stankovany, FK Sokol Stankovany, DHZ Stankovany, tréneri z okolitých obcí, veľa

dobrovoľníkov a nesmieme zabudnúť ani na sponzorov a predovšetkým veľké ďakujem patrí našim rodinám. A výsledok? Nech zhodnotia účastníci, no náš cieľ sme naplnili: Pritiahli sme ľudí k pohybu a podělili sme sa o krásy okolitej jesennej prírody a ľudovej architektúry pôvodných horských osád Federov a Podšíp.

Pár odkazov nám nechali aj naši pretekári, napríklad Dan-ka Trégerová: „Veľké ďakujeme organizátorom tohto úžasného podujatia. Skvelý výklad trate, nezabudnuteľný pán s husľami na trati, koberec na 7.km, občerstvovačky, počasie, organizácia, značenie a úprava trate!!! Šatne, sprchy...fakt vydarené

1:02,48,
3. Raffay (OCR Panex tím) – 1:06,29,

Muži do 59 rokov:

1. Záhradník (Bešeňová) – 1:13,29,

Muži do 69 rokov:

1. Madliak (Slovekon Vlady) – 1:09,19,

Muži nad 70 rokov:

1. Tomo (Krmeš) – 1:43:06,

Juniorky:

1. Juhásová (Ružomberok) – 1:28,22,

Ženy do 39 rokov:

1. Chovanová (BK Dolný Kubín) – 1:07,54,

2. Štangová (TK Šíp) – 1:17,46,

3. Nekorancová (Gombášania) – 1:19,48

podujatie. Stankovany, ďakujeme!"

My sa už teraz nevieme dočkať ďalšieho ročníka a veríme, že budúci rok budeme môcť v našej obci privítať ešte viac bežcov.

Z výsledkov:

Juniori:

1. Macko (Hubová) – 1:04:11

Muži do 39 rokov:

1. Martinka (Považská Bystrica) – 53:28,

2. Vlčko (Moji ľudia Černová) – 55:03,

3. Bukový (Lisková) – 56:07

Muži do 49 rokov:

1. Kadorík (Zlaté Moravce) – 56:47,

2. Kovalčík (Černová) –

Ženy do 49 rokov:

1. Trégerová (Liptovský hrádok) – 1:06,38

Ženy do 59 rokov:

1. Červeňová (Bystrička) – 1:24,01,

Ženy do 69 rokov:

1. Podhradská (Daňová) – 1:48,52.

Bežecká štvorka okolo Havrana:

Muži:

1. M. Gašper (Beh Šípskou Fatrou)

Ženy:

1. K. Štangová (TK Šíp)

text: Michal Belko, Pavol Salaj, Karin Štangová, Marián Gašper

Futbalový rok 2023 v Stankovanoch

Blížiaci sa koniec kalendárneho roka nás zaväzuje obzrieť sa aj za rokom futbalovým z pohľadu nášho klubu.

Na úvod treba povedať, a to opakujeme pravidelne, že náš klub ako právny subjekt žije a zodpovedne si plní svoje povinnosti, aj keď v súťažiach nemáme žiadne družstvo. Sme vedení v informačnom systéme SFZ, platíme členské za samotný klub, platíme členské za našich chlapcov, potvrdzujeme prestupy či hostovania našich hráčov.

Pre nás je prioritou plnenie „Dohody o spoločnom družstve“, ktorú máme

bol pripravený na súťažné stretnutia žiakov, aby bol pripravený na kultúrno-spoločenské akcie, a tiež na viaceré „anonymne akcie pod rúškom tmy“, o ktorých ani nevieme, a ktoré nám prinášajú robotu navyše...

Futbalový rok sme začali členskou schôdzou, ktorá bola v januári. Táto sa uskutočnila po dvojročnej prestávke zapríčinenej pandemiou. Tento rok bola výnimočná tým, že sme ju poňali tiež ako „Valnú hromadu“, na ktorú sme pozývali všetkých, ktorí chcú pomôcť vzkriesiť futbal v našej obci, s cieľom prihlásiť „Áčko“ do okresnej súťaže. Žiaľ, účasť

tento rok nebol výnimkou. Prevažne sú to peniaze za 2% z dane fyzických osôb. Ako po minulé roky tak aj teraz najviac pomohol Lubo Čieško.

Podstatnú časť príjmov generuje aj bufet. Tu si veľké poďakovanie zaslúži Ferko Straka, ktorý má na starosti okrem bufetu aj drobnú údržbu.

Ani v tomto roku sa nerealizovali žiadne väčšie investičné akcie. Podstatnú časť nákladov tvoria výdaje za energiu, administratívne výdaje, drobnú údržbu, poistenie majetku, ako aj náklady za PHM do kosačiek.

Mládežnícke družstvá

Ako už bolo spomenuté, so susedným OŠK Lubochňa spolupracujeme na základe „Dohody o spoločnom družstve mládeže“. Táto spolupráca trvá už ôsmu sezónu. V súťažiach hrá 6 družstiev pod hlavičkou OŠK Lubochňa.

Najmladšie kategórie U-7, U-9 a U-11 hrajú okresnú súťaž, U-13, U-15 a U-19 hrajú krajskú súťaž. Tu treba opäť poďakovať Lubochni, ktorá má na starosti celú logistiku.

Náš klub pripravuje kvalitné podmienky pre družstvo U-11, ktoré má naďalej domáce ihrisko u nás. Vzhľadom k tomu, že družstvá U-7 a U-9 hrajú svoje zápasy turnajovým spôsobom, po dohode s LFZ sme v priebehu roka organizačne pripravili aj štyri súťažné turnaje pre tieto kategórie :

- dňa 23.4. - U-7 /4 družstvá/
- dňa 14.5. - U-9 /8 družstiev/
- dňa 26.6. - U-9 /3 družstvá/
- dňa 16.9. - U-9 /6 družstiev/

Na deň 23.9. sme organizačne pripravili aj turnaj pre U-7 /pre 4 družstvá/, všetko bolo nachystané, ale pre nepriazeň počasia bol turnaj 2 hod. pred úvodom presunutý

do Lubochne do telocvične.

Družstvám U-13, U-15 a U-19, ktoré hrajú krajskú súťaž sa darí veľmi slušne. Po jesennej časti sú všetky tri v hornej časti tabuľky. Tu si pozornosť z nášho pohľadu zaslúži Tobias Zrník, ktorý hrá za U-15, kde patrí k najlepším strelcom. Na jeseň strelil už 20 gólov!

Tak ako pred rokom aj tu sa žiada ešte pripomenúť, že podiel detí zo Stankovian hlavne v starších kategóriách /U-13-15-19/ je veľmi malý. Do budúca to nevyzerá o nič lepšie.

Futbalové leto

Z kalendára nášho futbalového leta tento rok vypadol veľký turnaj žiakov, ktorý bol v posledných rokoch jeho neoddeliteľnou a nosnou súčasťou. Samotný turnaj v réžii Luba Čieška, aj keď v obmedzenom režime dvoch dní /3.-4.júna/, sa predsa len uskutočnil. A to v obci Žabokreky, okr. Martin, kde ho zastrelil tamojší futbalový klub. Turnaja sa napokon zúčastnilo spolu 55 družstiev v 7. kategóriach.

O tom či sa tento turnaj vráti do Stankovian sa rozhodne na začiatku nového roka.

A tak „futbalové leto 2023“ zachraňoval turnaj o „Bačov pohár“, ktorý sa uskutočnil 19.8. za účasti rekordného počtu deviatich družstiev, keď väčšina hráčov bola zo Stankovian. Ale boli tu tiež družstvá z Kraľovian, Žaškova, Lubochne, Hubovej a Švošova. Turnaj bol zároveň venovaný pamiatke nášho bývalého hráča a kamaráta Miška Hoždoru, ktorý nás navždy opustil pred vyše dvoma rokmi.

Turnaj mal opäť veľmi dobrú úroveň. Počasie vyšlo a tak si všetci mohli do sýtosti zahrať. Na všetkých

» Spoločné družstvo U-9 na súťažnom turnaji v Stankovanoch 16.9.2023

uzatvorenú so susedným OŠK Lubochňa. Toto prináša automaticky so sebou aj trvalú starostlivosť o samotný areál, ktorý je dôležitým krajinotvorným prvkom obce.

Samotné hodnotenie činnosti je s malými rozdielmi porovnateľné s rokmi predchádzajúcimi, pričom pre nezainteresovaného vyznieva možno jednotvárne, ba až sucho. Na prvý dojem možno áno, ale je za tým kopa čiernej roboty, ktorá sa jednoducho musí, aby bol konečný efekt čo najlepší.

Aby bol areál upravený takpovediac po celý rok, aby

na tejto „Valnej hromade“ bola mizerná, a tak ju môžeme premenovať na „Valnú hromádku“, ktorá neprinesla vlastne nič. Neprinesla žiadne impulzy, ktoré by niečo pozitívne signalizovali. Teraz môžeme len konštatovať, že v tejto otázke stojíme na mieste. Na rade sú teraz potenciálni hráči, ktorí musia ukázať, že chcú. Ale to opakujeme už niekoľko rokov...

Aj napriek tejto nie najpozitívnejšej skutočnosti klub funguje. Svoju činnosť dokážeme už niekoľko rokov úspešne financovať len z vlastných zdrojov. Ani

potom čakal výborný guláš. Výťažok z bohatej tomboly, ktorá nasledovala, bol venovaný rodine Miška Hoždoru. Aj z tohto miesta chceme poďakovať početným sponzorom, ktorí do tomboly prispeli. Večerná tanečná zábava pod holým nebom dala bodku za touto vydarenou dobročinnou akciou.

Mimo našich „futbalových povinností“, sme na začiatku prázdnin počas troch dní pomohli pri zabezpečení pekného podujatia pre deti „Výtvarné dni“, ktoré zorganizovali lektorky Peťka Belková a Julka Mošpanová.

V októbri sme aktívne pomohli pri organizačnom zabezpečení bežeckých pretekov „Beh Šípskou Fatrou“, ktoré organizoval tunajší turistický klub. Obe podujatia mali zázemie v našom areáli.

Niečo na záver

Rok čo rok opakovane zdôrazňujeme, že starostlivosť o areál si vyžaduje veľa „čiernej roboty“, a aby si to všetci návštevníci vážili. Opakovane

môžeme konštatovať, že to tak nie je! Neporiadok, zablatené stoly aj sedačky, znečistené striedačky... Taká je každodenná realita. Slušie povedané, je to neúcta k našej práci.

A keď sa potom vyhlási brigáda, na ktorú pozývame aj rodičov detí, ktoré areál navštevujú, reakciou je vo väčšine prípadov nezájum, či ignorancia. Česť výnimkám! Tu treba ale zdôrazniť, že príklad rodičov je pri takýchto akciách nezastupiteľný! Ten však v mnohých prípadoch trvale absentuje.

Tu chceme opäť upozorniť, že vo vývesnej tabuli na budove bufetu visí „Prevádzkový poriadok“, kde je okrem iného uvedené :

- „Aj keď je areál voľne prístupný, všetci jeho užívatelia sú povinní dodržiavať základné pravidlá, ktoré si určil správca :
- každý užívateľ zodpovedá za čistotu a poriadok v celom areáli.
- každý užívateľ je povinný rešpektovať nariadenia správcu týkajúce sa ochrany

» Otvorenie turnaja o Bačov pohár

hracej plochy ihriska !

- je zakázané na ploche ihriska sa bicyklovať !
- je zakázané v celom areáli venčiť psov !
- je neprípustné poškodzovať majetok v celom areáli !

V prípadoch nerešpektovania týchto pravidiel môže byť užívateľ z areálu vykázaný !

Tu môžeme len dodať, že tých porušení pravidiel býva viac než dosť. Potom aby nikto nebol prekvapený, keď bude z areálu vykázaný! Tak ako sa to v minulosti už viackrát stalo.

K tomuto treba ešte pripísať

niektorých nezodpovedných susedov, ktorí nám pravidelne na breh Váhu pozdĺž ihriska vysypávajú aj komunálny odpad „ochutený“ v mnohých prípadoch o sklo, či iné pochutiny! Hlavná vec, že každý má doma popolnicu na odpad, a že sklo sa dá každý mesiac bezplatne vo vreci odovzdať. Nie, radšej to ide vysypať ku Váhu! Ale toto platí vo všeobecnosti pre všetkých, ktorí si breh Váhu mylia so smetiskom.

text: Pavol Škuta

Činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej Stankovany

Naša každoročná akcia **Stretnutie harmonikárov, sa konala 7.10.2023. Bol to už šiesty ročník tohto obľúbeného podujatia. Veľmi nás teší, že sa tohto podujatia zúčastňujú aj mladší účastníci.**

Najmladší rodák bol Šimonko Brveník, ktorý sa prezentoval na verejnosti prvýkrát, ale napriek tomu zahral vyni-

kajúco sériu ľudových piesní. Na stretnutí vystúpili aj ďalší rodáci: Filip Malcho, Martuška Lacková, Vendo Čieško a Zdeno Buliak, sú to každoroční účastníci.

Okrem rodákov vystúpili s krásnymi ľudovými piesňami aj cezpoľní harmonikári: Milan Pavlovčík zo Žažkova, Blažej Lakošík z Valaskej Dubovej, Radúz Janík so svojou dcérou Barborkou z Pribiša a mladá heligonkárka z Komjatnej.

Zlatý kliniec programu boli naši hostia z Oravskej Jasenice, súbor Poľana: 10 chlapcov a dievčat, ktorí nás zabavili krásnou hudbou na heligónkach a husliach a prenádherným spevom. Počas stretnutia

vládla príjemná a veselá atmosféra. K harmonikárom sa svojim spevom pridali aj diváci.

Touto cestou sa chcem poďakovať sponzorom : Obec Stankovany, Vodárne a kanalizácie Ružomberok, Obecné lesy Stankovany, Pohostinstvo Cobra, Potraviny Karas, Surové výrobky Daniela, Starosta obce Stankovany, Matica slovenská Stankovany. Ďakujem všetkým organizátorom, ktorí prispeli k dobrému priebehu tejto našej peknej akcie.

Na pozvanie MO Matice slovenskej vo Valči sme sa zúčastnili prehliadke matičných súborov: Valčianske melódie 2023, 28.10.2023 v Kultúrnom dome vo Valči. Predviedli sme

svadobné zvyky zo Stankovian, ktoré ich zaujali a pobavili.

3.12.2023 sme sa zúčastnili na Galaprograme pri príležitosti 30. Výročia obnovenia MO Matice slovenskej v Trstenej, kde sme zaspievali sériu ľudových svadobných piesní, našich zvykov a obyčajov. To je naša činnosť koncom roka 2023.

Na začiatku nového roka, dňa 3.2.2024 nás čaká naša ďalšia každoročná akcia: MAŠKARNÝ PLES, na ktorý Vás srdečne pozývame.

text: Ľudmila Malchová

Výmena oblečenia v Kultúrnom dome

Kultúrna a športová komisia sa rozhodla prvý krát usporiadať aj v našej obci, čoraz častejšie a populárnejšie podujatie, výmenu oblečenia.

Uvedená akcia, známa aj pod označením swap, je ekologická aj ekonomická forma zadovážania si nového odevu či obuvi. Hlavou myšlienkou tohto podujatia je priniesť svoje veci, prípadne obuv, ktoré sú vo veľmi dobrom, nositeľnom a stále módnom stave. Z rôznych dôvodov ich však nenosíme a ostávajú nepovšimnuté v skrini. Na oplátku si môžete zobrať domov niečo nové. Zadarmo prinesiete a zadarmo odnesiete.

Prvá takáto akcia, dostala v rézii komisie názov Vymenenie. Konala sa v nedeľu 26. novembra 2023 v Kultúrnom

dome v Stankovanoch od 15.00 do 17.00 hodiny. Organizátori pri príchode návštevníkov pretriedili prinesené veci, rozdelili do skupiny dámske, pánske, detské, obuv a dokonca i knihy. Ľudia si zatiaľ mohli prezrieť veci, ktoré sa už na závesných systémoch a na stoloch nachádzali pekne roztriedené, pohodlne si mohli veci vyskúšať a čo im padlo do oka aj odniešť. Výmenu oblečenia navštívilo niekoľko dospelých, mládežníkov i detí z našej obce. Každý niečo priniesol a takmer každý s niečím odišiel. Niektorí s jedným či dvoma kúskami, iní s plnými taškami. Samozrejme to záležalo od ponuky i od vkusu jednotlivých návštevníkov.

Úspech mala nielen výmena oblečenia, ale kníh, čomu sa

veľmi tešíme. Veríme, že toto podujatie si postupne získa viac a viac návštevníkov, nakoľko sa plánuje konať aj v budúcnosti, zatiaľ dva krát do roka, a to jarový a jesenný swap.

Oblečenie a knihy, ktoré si nik neodniesol sme starostlivo uschovali a na najbližšej výme-

ne ich opäť ponúkame návštevníkom a možno sa nájdú ich noví majitelia.

Ďakujeme všetkým čo prišli, ľuďom, ktorí pomohli s organizáciou a obci Stankovany za poskytnutie priestorov.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Príhovor pána farára

Drahi bratia a sestry!

V evanjeliu sv. Lukáša čítame: V tom čase vyšlo nariadenie od cisára Augusta spočítať celý svet... Vybral sa teda aj Jozef z galilejského mesta Nazaret do Júdska, do mesta Dávidovho, aby sa zapísal s Máriou, svojou nevestou, ktorá bola v požehnanom stave. Ako sa tam zdržiavali, prišiel jej čas pôrodu.

Toto radostné posolstvo vianoc, je pre nás tým najväčším opravdivým darom. Len toto tvorí ten nikdy nevyčerpatelný zdroj tajomnej radosti vianoc. Mýty sa tak neoslavujú, a naj-

mä nie v takej osvietenej dobe, ako je naša. Ak je táto radosť dôvodom darčiekov, tak pokračujeme vo vzájomnom obdarovaní sa, lebo v Ježišovi sme všetci nesmierne obdarovaní. Podstata jeho posolstva spočíva v tomto: Ľudia, Boh vás miluje, a to i napriek malým či veľkým chybám, napriek zlým činom! Boh nám ponúka svetlo, radosť, pokoj, lásku...a len od nás závisí, či sme pretieto Božie dary otvorení.

Všetkým prajem a vyprosujem radostné a milostiplné Vianočné sviatky a hojnosť požehnaní do Nového roku.

text: Štefan Piták

Vedeli ste o Stankovanoch, že ...

...kedysi mladí betlehemci chodievali hrať aj do vlakov? Vianočné obdobie sa v minulosti o čo si viac spájalo s kolodovaním a viňšovaním. Obľúbenou súčasťou vianočných dní boli i obchôdzky s betlehenskou či trojkráľovou hrou.

Na Štedrý deň, po večeri chodili po domoch mládenci, ktorí si pripravili a nacvičili betlehenskú hru. Prostredníctvom nej, zvestovali ľuďom správu o narodení Ježiša Krista. Skupinu tvorili traja chlapci, znázorňujúci pastierov, prípadne ich sprevádzala postava anjela a v rukách niesla drevený Betle-

hem s malou drevenou krabíčkou na mince. Ich príchod do domu prebiehal pozdravením, dovolením vojsť a zahrať hru. Domáci ich s radosťou privítali, vypočuli a za ich výkon dostali odmenu, u nás povedanú diškréciiu. Približne v 40. rokoch minulého storočia to bolo 10 či 20 halierov.

Mládenci si takouto formou o niečo priliepšili aj finančne. Svoju nacvičenú betlehenskú hru chodili hrať, častikovať, aj do vlakov a rozveseliť pritom cestujúcich. Vagóny bývali drevené a bolo v nich dostatok miesta, aby sa rozložili a prezentovali takúto formu ľudového divadla. Betlehemci sa neraz dostali do Žiliny alebo až do Trenčína.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

» (Foto: Betlehem kostol Stankovany)
Tento rok si pripomíname 800 rokov, ako sv. František z Assisi po prvý krát v histórii zhotovil Betlehem a traduje sa to až do dnešných dní